O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TALIM FAN VA INNOVACIYALAR VAZIRLIGI
QORAQALPOG‘ISTON TIBBYOT INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi:
№ BD.24/7-5/3.11
2024 yil «12» 08

«TASDIQLAYMAN»
Qoraqalpog‘iston tibbiyot instituti rektori
Atаniyazova O.A.
2024 yil «__» ________

PSIXIATRIYA NARKOLOGIYA
MODUL DASTURI

Bilim sohasi: 900000 Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy ta’minot

Ta’lim sohasi: 910000 Sog‘liqni saqlash

Ta’lim yo‘nalishlari: 60910100 Stomatologiya

Nukus – 2024

	Modul kodi **PSXNR 1702**	**O'quv yili**	**Semestr** 7	**Kreditlar** **2**
	Modul turi Majburiy	2024-2025	**Ta'lim tili** qoraqalpoq, uzbek, rus	**Haftadagi dars soatlari** 36
1	**Modul nomi**	**Auditoriya mashg'ulotlari** (soat)	**Mustaqil ta'lim** (soat)	**Jami yuklama** (soat)
	Psixiatriya narkologiya	36	36	72
2	**I. Modulning mazmuni**			

O'zbekistonning rivojlanishidagi Harakatlar strategiyasining yo'nalishlaridan biri ijtimoiy sohani rivojlantirish bo'lib, bu mamlakatda sog'liqni saqlash tizimini tubdan takomillashtirishni ham nazarda tutadi. Bu borada asosiy maqsad fuqarolarning malakali tibbiy xizmatdan foydalanish huquqini amalda ta'minlashdan iborat.

Faning maqsadi va mazmuni: Psixiatriya – bemorning ruhiy faoliyatining qonuniyatlarlarini, shaxsiyatining tizimini va ruhiy buzilishlarda davolovchi ta'sirini, ruhiy kasaliklarni ruhiy buzilishlarda simptom va sindromlarini o'rganuvchi va ruhiy kasalliklarni etiopatogenezini, kechishi va prognoz qonuniyatlarini o'rganuvchi fandir.

Tibbiyot psixologiyasi tom ma'noda olganda bemor psixologiyasini o'rganuvchi fandir. Ushbu fanning asosiy vazifalari psixosomatik sindromlar va turli kasalliklarda bemorlar psixologiyasini o'rganish, bemorlarga tibbiy-psixologik yordam ko'rsatish, turli uslubdagi psixoterapiya va psixofarmakoterapiya usullarini amaliyotda qo'llay olishdir.

Modulni o'qitishdan maqsad – talabalarni klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga qaratilgan uslublarni zamonaviy pedagogik texnologiyalar orqali psixiatrik va narkologik kasalliklarning kelib chiqish sabablari, klinik ko'rinishlari, kechish turlari, tashxis va qiyosiy tashxislari hamda davolash va parvarish usullari, kasallikni oldini olish chora – tadbirlarini o'rgatishdan iboratdir.

Modulning vazifasi – fanning bo'limlariga tegishli bilimlar bilan talabalarni bosqichma – bosqich tanishtira borish, o'rgata borish va ko'nikmalarni hosil qilish; yangi pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga tadbiq etib, talabani klinik fikrlash qobiliyatini o'stirish va bilimini saqlash darajasini oshirish; talabaning klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga; fan sohasiga talluqli psixiatrik va narkologik bemorlarni tashxisi va qiyosiy tashxis bosqichlarini, davolash, parvarish va profilaktika usullarining zaruriy jihatlari to'g'risida ma'lumot berish.

Modul VII-semestrda o'qitiladi va talabalarning shu davrda va keyinchalik bakalavriatura bosqichida oladigan bilimlari uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Mazkur modul dasturi barcha klinik modul dasturlari mavzulari bilan uzviy bog'liq.

II. Asosiy nazariy qism.

II.I. Modul tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

7-semestr

1-mavzu. Sezgi va idrok buzilishi. Fikirlash buzilishi

2- mavzu. Nevroz, reaktiv psixoz.

3- mavzu. Shizofreniya kasalligi

III. Amaliy (laboratoriya) mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quydagi mavzular tavsiya etiladi:

7-semestr

1-mavzu. Sezgi va idrok buzilishlari.

2-mavzu. Fikirlash buzilishlari

3-mavzu. Mnestik buzilishlar.

4-mavzu. Nevroz, reaktiv psixoz.

5-mavzu. Shizofreniya kasalligi.

IV. Amaliy ko'nikmalar

Psixiatriya va narkologiyada hamshiralik ishi fanidan talabalar quydagi amaliy ku'nikmalarni uzlashtirish ko'zda tutilgan.

1. Bemorlarda depressiya holatini aniqlash

2. Xotira va diqqatni tekshirish

3. Psixomotorli quzuvchanlikda tibbiy yordam kursatish

4. Tutqonaqda tibbiy yordam kursatish

5. Gallyucinaciyalarni aniqlash usullari

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

7-semestr

1. Idrok buzilishi.

2. Ipoxondriya

3. Oligofreniya

4. Depressiv sindrom

5. Nevroz kasalligi

Modul bo'yicha mustaqil ish auditoriyadan tashqari o'tkaziladi. Tavsiya etilgan mavzulardan keys, esse, referat, prezentaciya vaziyatli masala, grafik organayzerlarni tayyorlab o'qituvchiga darsdan tashqari bo'lgan vaqtda taqdim etiladi.

3

VI. Ta'lim natijalari / kasbiy kompetenciyalar.

7-semestr

Talaba bilishi kerak:

- sog'liqni saqlashni isloh qilish va yangi xo'jalik mexanizga o'tish bilan bog'liq bo'lgan muammolar;

- sog'liqni saqlashning huquqiy asoslari fani, maqsad va vazifalari, tamoyillari,

- psixiatriya fani umumiy va xusisiy qismlarin bilish, umumi psixopatologiya xususiyatlarini anglash.

- ruxiy kasalliklardagi gallyucinaciyalar turlari.

- ruxiy bemorlardagi fikirlash buzilishlari.

- xotirani buzilishlarini tekshirish usullari.

- Psixogeniya kasalliklari tasnifi nevroz va unung turlari reaktiv xolatlar.

-Ruxiy kasalliklarda ko'p uchiraydigan simptomlar va sindromlar.

-Shizofreniya kasalligi turlari rtchishi va oqibatlari davolash tamoyillari.

- Xissiyot buzilishlari tasnifi buzilishlari, depressiya va maniacal sindromlar.

- Tutqonaq kasalligi xurujlar turlari va ularda tibbiy yordam kursatish.

-Ruxiy bemorlarda anketir sovalnomalarni utkazishni bilishi kerak.

4	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.** • Talabaga muljallangan keys-stadiy (CBL) • Muammoga muljallangan uqitish (PBL) • Komandaga muljallangan uqitish (TBL) • Interfaol o'yinlar • Seminarlar (mantiqiy fikirlash tezkor savol javoblar) • Guruxlarda ishlash • Taqdimotlarni qilish • Individual loyixolar • Jamoa bo'lib ishlash
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar.** Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha topshiriqlarni muvaffaqiyatli topshirishlari kerak.
6	**Asosiy adabiyotlar:** 1.Xodjaeva N.I., Shoyusupova A.U. Psixiatriya: tibbiyot institutlari talabalari uchun. Darslik. — T.:Mehridaryo, 2011. 2.Ibodullaev Z.. Tibbiyot psixologiyasi. Toshkent, 2012 3.Шамсиев Э.С. Медицинская психология. Ташкент 2009г **Qushimcha adabiyotlar** 1.Иванец Н.Н. Психиатрия и медицинская психология учебник для студентов. мед. вузов. Geotar-Media 2020 г. 2.Жариков Н.М. и др. Психиатрия: учебник - М.: 2002г. 3. Карвасарский В.Д. Клиническая психология, 2004г. 4. Самахвалов Б.Н. учебник по психиатрии, 2006 г. 5. Gelder M., Get D., Meyo R. Oksfordskoe rukovodstvo po psixiatrii.-Per. s angl.: v dvux tomax. – K.:Sfera, 1999. 6.Аграновский М.Л. Общая медицинская психология и психопатология. Андижон 2011. 7.Аграновский М.Л. Частная медицинская психология и психиатрия. Андижон 2011. **Internet saytlari** 1. www.ziyonet.uz; 2. www.s-psy.ru 3. www.psychiatry.ru, 4. www. medlibrary. ru 5. www. medline. ru 6. www. med.ru
7	Qoraqalpog'iston tibbiyot institutida ishlab chiqilgan va institut kengashining 2024 yil Avgust dagi 11 - sonli bayonnomasi bilan tasdıqlangan.
8	**Modul uchun ma'sul:** **Shanazarov B.K.** QTI, « Prementiv tibbiyot asoslari, xalq tabobati, nevrologiya va psixiatriya» kafedrasi assistenti.
9	**Taqrizchilar:** **Primbetov K.** QTI, « Prementiv tibbiyot asoslari, xalq tabobati, nevrologiya va psixiatriya. t.f.n. **Mamutov Sh.I.** QTI, «Patologiya» kafedra mudiri. t.f.n.